

Sivistysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle Suomen, Norjan ja Ruotsin välisen Pohjoiskalotin koulutussäätiötä koskevan sopimuksen hyväksymisestä

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle Suomen, Norjan ja Ruotsin välisen Pohjoiskalotin koulutussäätiötä koskevan sopimuksen hyväksymisestä (HE 93/2023 vp): Asia on saapunut sivistysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitusneuvos Anna Kankaanpää, opetus- ja kulttuuriministeriö
- erityisasiantuntija Janne Savolainen, opetus- ja kulttuuriministeriö
- asiantuntija Kyösti Husso, Opetushallitus
- asiantuntija Virpi Anunti, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen, Norjan ja Ruotsin välisen Pohjoiskalotin koulutussäätiötä koskevan sopimuksen. Vuosia 2024—2027 koskevassa sopimuksessa Suomi sitoutuisi rahoittamaan Pohjoiskalotin koulutussäätiöltä vuosittain 80 koulutuspaikkaa työvoimakoulutukseen osallistuville opiskelijoille. Sopimuksesta arvioidaan aiheutuvan sopimuskauden aikana vuosittain noin 1,7 miljoonan euron kustannukset.

Sopimus on allekirjoitettu Tukholmassa 14 päivänä marraskuuta 2023. Sopimus tulee Norjan ja Ruotsin osalta voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024. Suomen osalta sopimus on tarkoitettu tulemaan voimaan 14 päivän kuluttua siitä, kun Suomi on ilmoittanut Ruotsin ulkoasiainministeriölle sopimuksen hyväksymisestä, kuitenkin aikaisintaan 1 päivänä tammikuuta 2024.

Esitys liittyy valtion vuoden 2024 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Valiokunnan mietintö SiVM 6/2023 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Pohjoiskalotin koulutussäätiö on perustettu vuonna 1991 jatkamaan vuonna 1970 perustetun Suomen, Norjan ja Ruotsin yhteisen aikuiskoulutuskeskuksen työtä. Pohjoiskalotin koulutussäätiön tehtävänä on järjestää ja kehittää työvoimakoulutusta ensisijaisesti Suomen, Norjan ja Ruotsin pohjoisimpien osien työmarkkinoiden tarpeisiin.

Suomi, Norja ja Ruotsi ovat sopineet Pohjoiskalotin koulutussäätiön toiminnasta ja säätiön toteuttamasta työvoimakoulutuksesta neljän vuoden jaksoissa. Voimassa oleva sopimus kattaa vuodet 2020—2023, ja hallituksen esityksen tarkoittama sopimus on tarkoitettu koskemaan vuosia 2024—2027. Ehdotetussa sopimuksessa Suomi sitoutuu rahoittamaan vuosittain 80, Norja 60 ja Ruotsi 145 koulutuspaikkaa.

Hallituksen esityksen (s. 4) mukaan Suomen on tarkoitus rahoittaa sopimuksen mukaista koulutusta seuraavilta aloilta: sosiaali- ja terveysala, tieto- ja viestintätekniikka, ravintola- ja catering-ala, ajoneuvoala, sähkö- ja automaatioala, rakennusala, talonrakennusala, pintakäsittelyala, talotekniikan ala sekä tekstiili- ja muotiala. Ehdotetun sopimuksen mukaisesta toiminnasta on arvioitu aiheutuvan Suomelle sopimuskaudella vuosittain noin 1,7 milj. euron kustannukset. Vuoden 2024 koulutuspaikkojen rahoitus on otettu huomioon valtion kyseistä vuotta koskevassa talousarvioesityksessä.

Koska sopimus sisältää valtion talousarvioon liittyviä sitoumuksia useaksi vuodeksi, sopimuksen voimaantulo edellyttää eduskunnan hyväksymistä. Eduskunnan annettua hyväksyntänsä sopimus saatetaan kansallisesti voimaan valtioneuvoston asetuksella. Koulutussäätiön järjestämisluvasta päätetään opetus- ja kulttuuriministeriössä sopimuksen hyväksymisen jälkeen. Järjestämisluvassa määrätään muun muassa tutkinnot, joita Pohjoiskalotin koulutussäätiö voi myöntää.

Pohjoiskalotin koulutussäätiön toiminnasta vuonna 2022 tehdyn ulkopuolisen arvioinnin mukaan koulutussäätiön koulutustarjonta on palvellut hyvin niin opiskelijoiden ja työnantajien kuin työllisyyspalvelujenkin tarpeita. Yhteispohjoismaisen koulutussäätiön tarjoamalla koulutuksella on lisätty osaavan työvoiman määrää ja liikkuvuutta sekä autettu pääasiassa Pohjoiskalotin alueen yritysten kasvua ja kehittymistä.

Valiokunnan näkemyksen mukaan Suomen, Ruotsin ja Norjan yhteistyönä järjestettävän koulutustoiminnan jatkuminen Pohjoiskalotin koulutussäätiössä on tärkeä turvata myös uudelle sopimuskaudelle. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella sivistysvaliokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena ja puoltaa sopimuksen hyväksymistä.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sivistysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä HE 93/2023 vp tarkoitetun sopimuksen.

Valiokunnan mietintö SiVM 6/2023 vp

Helsingissä 5.12.2023

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Tuula Haatainen sd
varapuheenjohtaja Ari Koponen ps
jäsen Pia Hiltunen sd
jäsen Veronika Honkasalo vas
jäsen Inka Hopsu vihr
jäsen Laura Huhtasaari ps
jäsen Milla Lahdenperä kok
jäsen Mia Laiho kok
jäsen Mikko Ollikainen r
jäsen Nasima Razmyar sd
jäsen Sara Seppänen ps
jäsen Markku Siponen kesk
jäsen Mari-Leena Talvitie kok
jäsen Oskari Valtola kok
varajäsen Teemu Keskisarja ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Lahtinen